49ste jaar. — Nr 34. Dinsdag 25 Maart 1902.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vooprissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 25 MAART 1902.

De Kamer.

Zitting van zaterdag 22 Maart.

De wet op de spelen wordt gestemd, 93 stemmen tegen 7 en 10 onthoudingen.

De Kamer behandelt vervolgens de begrooting van buitenlandsche zaken.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt TE TONGEREN, *DONDERDAG 10e APRIL.*

BEERS. — Het opbouwen van eene kaserne voor gendarmen in onze gemeente is beslist. Men zal weldra de hand aan het werk leggen.

LOON. — De plannen voor de parochi kerk van Borgloon, zijn door de commissie der monumenten goedgekeurd : de bouwkundigen, Leners, van Leuven, en Martens, van Stevoort, hebben de plannen opgemaakt. De kerk zal drie meters en half verlengd worden en aan elken kant twee zijbeuken hebben : éene zijbeuk breed niet omdat ze niet breed genoeg kon gemaakt worden volgens den stijl der middenbeuk. Het bestek der uit te voeren werken zal ongeveer 150 duizend fr. beloopen. Men rekend dees jaar nog de sakristij te kunnen opbouwen, en dan toekomend jaar in den opgang voor goed de hand te slaan aan de kerk.

Het stadhuis van Borgloon, dat dagteekend van de jaren 1500, is evenals de parochiekerk die van de jaren 1100 is, gerangschikt tusschen de monumenten van 3e klas. De plannen voor de herstellingswerken aan het stadhuis worden opgemaakt door den bouwkundige Langerock, van Leuven. Voor de onteigeningen (3 huizen af te breken) en het niveleeren van den klappoel, die gansch zal openliggen, en voor de veranderingen aan het stadhuis te brengen, wordt het bestek beraamd op ongeveer 120 duizend. Als de commissie der monumenten er nu maar goed wil tusschen komen, zonder dat het noodig zij op de beurs van lastenbetalers te klopp n!

Daarbij schijnt er ook goede kans te bestaan om de kerk van 't oud Begijnhof tusschen de monumenten te zien rangschikken, niet om haren bouwtrant maar bijzonderlijk omdat zij het graf bevat van graaf Lodewijk I, die er ten jare 1170 werd ter aarde besteld : de bovendste steen van dat graf, dat 70 centimeters boven den vloer uitkwam, in vorm van sarcophage, is er nog te zien, en in 't museum van de Cathedraal te Luik worden nog een paar colonnen van dat graf bewaart evenals als colonnen van de gangen der parochiekerk, en evenals een stuk steen (met het jaartal 1150) dat boven de ingangdeur der parochiekerk prijkte.

— Zou de kerk van Wellen met haren schoonen al ouden gothischen bouwtrant en monumentalen toren ook niet verdienen tusschen de monumenten te worden geranngschikt?

— Weten de inwoners van Loon, Wellen en omstreken, dat hunne vaderen met een der graven van Loon meêstreden in den slag der Guldensporen, den 11 Juli van 't jaar 1302?

BEERINGEN. — Ook hier zullen binnen kort boringen naar steenkolen gedaan worden.

Vrijdag, 21 Maart, heeft de maatschappij Cockerill van Seraing reeds een perceel grond van 35 aren, van den heer Van Nuffelen aangekocht voor de som van 600 fr.

Dit perceel grond is gelegen langs den steenweg van Beeringen naar Paal, op korten afstand van het kanaal.

Binnen kort zal er een boortoren op geplaatst worden.

VELDWEZELT. — De gemeenteraad vergaderde hier over eenige dagen. Er werd beslist eenen pavei te leggen van af het kerkhof tot op de Maastrichter baan en verder de Omstraat (in het centrum) en een deel van den Papenweg te Kesselt in kassei te zetten.

Tevens zal ook een limietweg in landbouwweg hermaakt worden.

LILLE-ST-HUBERT. — Verleden week zijn alhier dieven binnengedrongen bij H. J., slachter, en hebben, naar verklaring, 70 à 80 pond beste uitgezochte stukken vleesch meegenomen.

TRAMWEGEN. — De heer Bayard, ingenieur, afkomstig van Tubize, is bestuurder der tramlijnen Tongeren-Lanaken en Glons-Maestricht-Maeseyck benoemd.

SUTENDAEL. Het gerucht is in omloop alsdat de Belgische Staat zinnens is hier boringen te doen naar steenkolen.

OVERPELT. — ONGELUK. — Zekere P., woonachtig te Ex I, werkzaam in het metaalfabriek alhier had verleden vrijdag het geluk tusschen twee wagentjes te geraken, waardoor hem een been werd gebroken.

Dr Cuipers diende hem de eerste zorgen toe waarna men P. naar zijne woning heeft moeten dragen.

NEEROETEREN. — Woensdag werd het 25-jarig bestaan van de kapel van O. L. V. van Lourdes gevierd. Jammer dat dit feest door een erg ongeval verstoord werd. De bedienaar der kapel, A. J. stieg naar boven om te luiden, doch halfweg zijnde, kreeg hij eene duizeling in het hoofd en viel naar beneden. De arme man heeft inwendig kneuzingen ; hij lijdt hevige pijnen.

—o— POGING TOT DIEFSTAL. — In den nacht van Donderdag tot Vrijdag hoorde P. Haldermans, Hoogstraat, een gerucht als wilde iemand inbreken. Bij ging zien en hijbetrapte een manskerel, die aan een venster der herbergkamer wilde inbreken. P. H. riep onmiddelijk om hulp. Onbeduidelijk was iedereen te been en met behulp van zijn trouwen waakhond Philax, zette men den dief achter aan tot aan den Oeter, waar hij doorwaadde zoo goed hij kon. Gelukkiglijk, anders ware hij aan eene schte kermis gekomen.

—o— SMOKKELARIJ. — Vrijdag namiddag hebben de gendarmen en de douaniers op de grenzen van Neer-Oeteren en Ophoven een man aangehouden, die eene Hollandsche koe binnengesmokkeld had. Toen men hem verder onderzocht, bevond men dat de smokkelaar liefhebber was van het pijpje, want onder zijnen kiel poogde hij niet minder dan 5 à 6 kilogr. tabak binnen te smokkelen.

HASSELT. — De landbouwer Hayen te Diepenbeek, is bijna het slachtoffer geweest van den baat der wildstroopers. Verscheidene geweerschoten werden gelost door de vensters zijner slaapkamer. De schoten werden slechts met lange tusschenpoozen afgevuurd. De booswichten verwachtten dat Hayen zich aan het venster zou vertoond hebben. Gelukkig was hij niet thuis, zoodat hun aanslag verijdeld werd.

De stemrechtbetoogingen.

De ophitsende redevoeringen in de Kamer en op de meetings, de taal der dagbladen, enz. hadden de hoofden warm gemaakt en het is dus geen wonder dat eenige vriendjes verder gaan dan de leiders wel zouden wenschen.

Zoo komt het dat Vrijdagnacht te Binche een dynamietaanslag gepleegd werd op de woning van den katholieken volksvertegenwoordiger en burgemeester, M. Derbaix ;

Zoo komt het dat den volgenden nacht een zelfde aanslag werd gepleegd op het postbureel van La Louvière.

Zoo komt het dat de studenten van de Brusselsche hoogeschool, toen den prins van den muntschouwburg kwam, waar hij een liefdadigheidsfeest van de oud-soldaten had bijgewoond, den prins uitjouwden en hem *à bas la calotte* achterna riepen.

Doch, dat alles gebeurd des nachts, in den donkere. Overdag houden zij zich betrekkelijk stil.

Maar wie zegt ons dat zij stil zullen blijven? Want, men weet, eens het misleide volk losgelaten, holt het voort.

***

De zooals voorbereidde monsterbetoooging is te Brussel geweest wat zij te Antwerpen was : eene socialistische betooging, in welke de liberalen met eenen lanteern te zoeken waren.

Het weer troolijkte de gezichten op en deed de roode en blauwe vlaggen — ook de groene — helder boven de menigte wapperen.

De menigte, ja, want men had den ban en den achterban uit heel de provincie en het Walenland opgetrommeld en dan, waar vlaggen te zien en muziek te hooren zijn, krijgt men spoedig eenige duizenden gapers bijeen, vooral als er kwestie is van *à bas la calotte* !

Langsheen den stoet liepen luardeurs, die riepen : Koopt de portretten van Vandervelde en Dombleu, de beloovers (?) van het algemeen stemrecht.

De man kent geen verschil tusschen *prometteurs* en *premoteurs*.

De optocht duurde tamelijk lang, laat ons zeggen een half uur, maar men ging zeer — o, zeer langzaam.

Hoeveel duizenden er geweest zijn, daarover is men nooit tot akkoord. Maar al waren er honderd duizend, en al haalde men als argument aan dat dit alleen genoeg zegde, dan konden wij daar tegen opwerpen : Zijn er voor heel de provincie Brabant honderd duizend die algemeen stemrecht willen, omdat zij *wel* in den stoet waren, dan zijn alle die er niet bij waren, er tegen.

En dit maak voor de provincie Brabant alleen 1.190.000.

De bestrijders zijn dus in meerderheid.

Maar, honderdduizend, groote hemel! waar zonden zij die halen. !

Geen incidenten hadden tijdens den optocht plaats. Ja, toch, een : toen de groep christendemocraten, met M. Daens voorop, aan de Beurs voorbij trok, riep een Aalstenaar : *Weg met Daens* !

De volgelingen van het verloren schaap sprongen op hem toe, rauselde hem af, sloegen zijnen hoed plat en de politie moest den tegenmanifesteerder uit de banden dier zacht te lamemkens halen.

Er waren in het geheel, zegt een blad 21 blauwe vlaggen, 7 groene en 60 roode ; volgens andere 34 blauwe, 150 roode.

Het getal betoogers kan, ruim geteld, op 7000 gerekend worden.

BINNENLAND.

DOODELIJK ONGELUK. — De mijnwerker D.., 30 jaar oud, die in eene galerij der koolmijn *Chant d'Oiseaux* te Jemeppe werkzaam was, heeft eenen grooten steen op het hoofd gekregen welke uit den vont viel. De mijnwerker is eenige uren later overleden. Hij was gehuwd en vader van familie.

— KAMERAANTWOUD. — Vrijdag heeft M. Scholaerts, toen hij den voorsitterszetel der Kamer verliet, aan de leden die hem omringden gezegd :

« Ik heb er genoeg van. De toestand is onverdragelijk. Indien de parlementaire zeden niet verbeteren zal het mij onmogelijk zijn mijn ambt langer te vervullen. »

— Men meldt uit Brussel :

De jagers verkenners, die in de stedelijke schietbaan hunne oefeningen hielden, merkten met verbaasing dat de laatste schoten niet aangeteekend werden. Zij vreesden dat een der kogels den man wellicht kon gedood hebben. Men ging zien en vond hem door eene geraaktheid getroffen. Hij werd naar het gasthuis gebracht.

— De koning heeft op verschillige plaatsen der stad Brussel groote eigendommen aangekocht met het oog op de verfraaiingen die hij voornemens is te doen.

— De policie van Brussel zoekt een Duitscher op, die in zijn land vrouw en kinderen in de diepste armoede achterliet, om... zijne schoonmoeder te volgen, die op hem verliefd was !!!

— De Spaansche schattengraver zoekt weer zijne slachtoffers in Brussel. Een inwoner der Bodenbroeckstraat heeft een brief uit Bareelona ontvangen, meldende dat hij in het bezit van 470,000 fr. kan komen, verborgen in den dubbelen bodem van eene kist, die in eene statie in Frankrijk te vinden is. Hij heeft niets te doen, dan zich eens goed kaal te laten plukken.

— GERUCHTMAKENDE ZELFMOORD. — Een drama, dat in het leger indruk zal maken, had plaats in de bureelen van het kaartkundig gesticht te Brussel.

De ordonnants van generaal Hennequin, bestuurder van het gesticht had zijnen meester verlaten om uit te gaan. Tien minuten daarna, nog eer hij het huis uitging, hoorde hij eensklaps in de kamer van den generaal een schot weerklinken.

Hij snelde naar binnen en en vond zijnen meester dood, met doorschoten hoofd op den vloer liggen. Deze had zich met een geweer door den kop geschoten.

De minister van oorlog werd aanstonds verwittigd en dadelijk werden de zegels gelegd.

Geen enkele brief, geen enkel schrift heeft eenige inlichtingen kunnen geven over dingen, die tot zelfmoord aanleiding konden hebben gegeven.

Generaal Hennequin, vroeger stafkolonel, was 65 jaar, commandeur der Leopoldsorde en van de Kroonorde van Congo.

Hij was een onzer meest onderscheidene officieren, die reeds sedert 20 jaar het bestuur had over het kaartkundig gesticht.

— FINANCIEEL SCHANDAAL TE BRUSSEL. — Een ingenieur, X, genaamd, had verscheidene financieele maatschappijen gesticht, van welke hij zich bestuurder liet noemen.

Eene som van 800.000 fr. toodig hebbende, richtte hij zich tot een zijner vrienden, M. Z, een wisselagent die hem de som leende, voor welke hij als waarborg kreeg 3,000,000 aan titels van verschillig maatschappijen door X. tot stand gebracht.

Toen de wisselagent na verloop van tijd zijn geld niet terug kreeg, dreigde hij X., de titels te zullen verkoopen, die hij als waarborg in zijn bezit had.

De bestuurder protesteerde tegen die handelwijze en legde eene klacht neer bij het parket. M. Z., voor het gerecht gedaagd, bekwam een bevel van niet vervolging. En kruchtens dit arrest verkocht hij de titels, die ongeveer 800,000 fr. opbrachten, en koeit ze nadien allen terug.

Door het feit nu dat hij al de titels in zijn bezit had, werd hij zelf bestuurder der maatschappijen, die X. gesticht had. Toen deed hij de boeken van X door eenen expert onderzoeken en bevond dat deze krielden van groote en talrijke *vergissingen* en *dwalingen*.

En nu werd door M. Z. eene klacht ingediend tegen X voor schriftvervalschingen.

— DYNAMIET IN HET WALENLAND. — Men meldt uit Binche 23 Maart :

Een dynamietaanslag heeft dezen nacht plaats gehad tegen de woning van den katholieken volksvertegenwoordiger Derbaix.

De aanslag had plaats korts na middernacht.

Twee kardoezen waren gelegd voor de inkoomdeur. Zij ontploften de eene na de andere.

Er werd veel stoffelijke schade aangericht, doch er zijn gelukkiglijk geene slachtoffers.

Op eene groote uitgestrektheid der *Avenue Vanderpepen*, waar het huis staat zijn de ruiten verbrijzeld.

Nadere bijzonderheden.

De slagen werden gehoord, een kwaart uurs na middernacht. Zij waren zoo geweldig dat zij bee het stadje door klonken, en elkeen schrikkend opsprong.

De twee kardoezen waren geplaatst voor de poort der woning van den katholieken burgemeester-volksvertegenwoordiger Derbaix, tegen de ijzeren wielpalen. Een dezer zware stukijzer werd uit den grond gerukt en over de 20 meters breede straat tegen den overkant geslingerd.

De andere paal werd verbrijzeld en de stukken vlogen door de 14 meters lange vestibuul en dwars door de hofpoort.

Het onderzoek, aanstonds ingesteld, heeft vermoedens doen vallen op vier personen van Binche, die het laatste anarchistencongres van Brussel bijwoonden.

Een twintigtal andere huizen werden beschadigd. Men heeft in de straat overblijfselen gevonden van lange louten, die bediend hebben om 't voor aan de kardoezen te brengen.

Van welken aard de ontploffingstuigen waren is nog niet geweten.

***

Een tweede aanslag werd gepleegd te La Louvière in den nacht van Zaterdag op Zondag.

Daar heeft men gepoogd, het postbureel in de lucht te doen springen. Al de ruiten werden verbrijzeld en binnen het gebouw werd ook eenige schade aangericht.

Ook in het het koffiehuis aan de overzijde der straat zijn al de ruiten in stukken.

Het parket van Bergen, dat ook de zaak van Binche onderzoekt, is Zondag namiddag ter plaatse geweest en heeft een onderzoek gedaan, terwijl eene groote volksmenigte zich in de straat verdrong.

— SCHRIKKELIJK ONGELUK. — De werkman L. Waterlot, 27 jaar, werd dondag in de pletterijen van La Louvière door eenen trein verrast en omgworpen. De twee beenen van den ongelukkige werden afgesneden. Het slachtoffer is gehuwd, doch heeft geene kinderen. Hij is woonachtig in de Houquetstraat te Louvière.

— EENE MOEDER MET HARE TWEE KINDEREN VERDWENEN. — In de gemeente Naninne (Namen), verdween Celine Denisson, echtgenoote Dethine, die hare twee kinderen, oud 2/12 en 4 jaar meenam. Zondagavond ging deze vrouw boodschappen in het dorp verrichten en keerde niet meer weer. Zij is 24 jaar oud.

— DE HONDERDJARIGE VAN BRUGGE. — Het jubelfeest der vrouw Maria De Bussobere, weduwe Metsu, zal bijzonder luisterrijk gevierd worden. Het komiteit heeft van het stadsbestuur volmacht gekregen met lijsten rond te gaan door de stad, ten einde de milde giften der inwoners in te zamelen.

De weledele heer graaf Karel d'Ursel, gevolmachtigd minister en gouwheer van West-Vlaanderen, is de eerste geweest om voor eene goede som in te teekenen.

— Men meld uit Diesnt :

Op een kasteel te Jamelle zijn twee kinderen, die met de dienstmeiden aan het venster speelden, daar uit gevallen. Zij bleven op den slag dood.

BUITENLAND.

Zwitserland.

EEN FAMILIEDRAMA. — Uit Lausanne wordt gemeld : Donderdag avond om 6 1/2 uren, heeft Mr markies de Lagoy, te Ouchy, in den tuin van het Hotel Beau Rivage, revolverschoten gelost op zijnen schijnvader, graaf de la Salle. Deze laatste werd erg gekwetst.

Geneesheeren werden dadelijk ontboden die hem de noodige zorgen toedienden, doch deze laatsten kunnen nog geene uitspraak doen over zijnen toestand. Een kogel is dwars door zijn hoofd gedroogen. De moordenaar heeft zicht oomiddelijk ter beschikking gesteld van het gerecht.

Hij heeft evenwel niet willen antwoorden op de hem door de politie gestelde vragen. Dader en slachtoffer zijn Franschen van geboorte. Er is, naar het schijnt, kwestie van eene familiezaak.

Spanje.

HAGELSLAG. — Uit Sevilla wordt gemeld : Een hevig temperst, vergezeld van hagel, heeft Donderdag gewoed en de straten der stad onder water gezet. Herhaaldelijk is den bliksem op de elektrische trams gevallen, waardoor de reisigers een hevigen schok ondervonden. De schade door den hagel aangericht in de stad en bijzonderlijk op den buiten, is zee. aanzienlijk.

Te Utrera zijn vier personen door den hagel in gekwetst.

Te Madrid lag de hagel in eenige straten tot 50 centimeters hoog. Eenige hagelsteenen wogen tot 250 grammen. Daar ook is de aangerichte schade aanzienlijk.

Turkije.

DE PEST. — Uit Konstantinopel wordt gemeld : Het totaal der pelgrims te Mekka vergaderd beloopt tot 210 duizend, onder welke de cholera is uitgeborsten. Er zijn 2 tot 300 overlijdens per dag.

Men vreest de uitbreiding der besmetting als zij te Djeddah zullen aankomen.